

COLLEGII IVRIDICI
IN
ACADEMIA WITTENBERGENSI

H. T.
DECANVS

D. ERNESTVS GOTTFR. CHRISTIANVS
K L V G E L

DIG. VET. P. P. O. CVR. PROV. ELECT. CONSIST. ECCLES.
SCABIN. ET FACVLT. IVRID. WITTENB. IVDICII ITEM
PROVINC. IN LVS. INF. MARCH. ASSESSOR

L. B. S.

inest
de diffeffione venditoris in furti quaestione.

GOLTTIG IARIDICI

ACADEMIAE WITTENBERGENSIS

DECANVS

D. ERNESTVS GOTTFR. CHRISTIANVS

RECTOR

DIG. VET. P. O. CVM. PROV. RECT. CONSIST. RECTOR
SECR. ET FACULT. IURID. WITTENBERGENSIS
PROVINC. IN LVG. INE. MARCH. ASSessor

L. E. S.

de hestione videris in hestione

Q. D. B. V.

Cum causa agitur in foro controuersa, saepissime de recognitione vel diffessione documentorum sermo est. Verum enim vero recognitio aut diffessio non sunt propriae documentis, sed de rebus etiam et personis dicuntur quam commodissime. Ita exempli causa lapides terminales, si cum aliis nullo dubio subiectis signis, quae testes nominant aut oua, non sunt coniuncti, a vicino, res furto ablatae a domino recognoscuntur. Sed de his quidem amplius nihil dicendum est. Personas autem recognosci, saepius quaedam postulat necessitas. Contingit id in causa ciuili pariter atque in criminali. Quod quidem ad illam attinet, inprimis, ubi praeiudicialis instituta est actio, recognoscendae personae erit occasio. Ita in causa liberali Romani nutricem aduocabant, quae lactauerat infantem eum, qui nunc adultus seruus dicebatur iniuste, ut recognoscat hominem ex certis signis, quemadmodum legimus apud Terentium in *Eunucho Act. V. sc. III.* ubi colloquantur Chremes et Pythias: *Py. Iamne ostendisti signa nutriti? Ch. omnia. Py. Amabo, quid ait, cognoscitne? Ch. ac memoriter:* de quibus signis antea *Act. IV. sc. VI. v. 29. sc. VII. v. 37. et Act. V. Sc. II. v. 53.* multa aditata erant. Magis equidem hoc ad recognitionem rerum, quam personae pertinere videbitur, si

loqui istos de solis monumentis cum infantibus exponi solitis credamus, de quibus *Att. IV. Sc. VI. v. 15. abi tu, cistellam, Pythia, domo effer cum monumentis.* vid. Zeibich. *disp. mos Graec. infantes exponendi. §. 9.* Verum, nisi ea monumenta, siue, vt Donatus eum locum explicat, *γωγισματα*, cum signis in corpore ipso inueniendis coniungi potuerint, vel aliquem illa ad haec habuerint respectum, vereor, ne omnis illarum rerum recognitio fallax et inutilis fere fuerit, siquidem gnorisimata alii quoque homini poterint supponi. Eandem simulabat percontationem Virginius in famoso illo tristissimique euentus iudicio Appii Claudii apud Lium *Lib. III. cap. 48.* Similiter nonnunquam, vbi de ciuitatis iure agebatur. Vt, cum Archiae negaretur hoc ius a Graccho, deficientibus tabulis publicis, quae probationis causa produci debuissent, recognoscebant eum legati Heraclienteses, qui simul cum Archia coram iudicibus in illa controuersia erant praesentes. Ita enim Cicero, eius in ea causa patronus, in *orat. pro Archia cap. IV. adsunt Heraclienteses legati, nobilissimi homines: huius iudicii causa cum mandatis et cum publico testimonio venerunt: HVNC adscriptum Heraclientem DICUNT.* Pari modo, cum controuersia inter gemellos, vter sit primogenitus, oriatur, cum praesumptiones phylicae a nonnullis affirmatae, Börneri *inst. med. leg. §. 71.* lubricae sint atque incertae, Ludwig. *inst. medic. for. §. 178.* obstetricis, quae extraxit gemellos, si signa sint in corporibus facile distinguenda eaque olim ab obstetrice obseruata, recognitio eius, qui primus egressus est, victoriae medium suppeditauit. Verum in criminalibus causis, mitto enim alias ciuiles, crebrior fere occasio est personae recognoscendae, siquidem cum aperte et publice, tum inprimis coram illis, qui male facientem bene nomine suo cognoscunt, rarius

rarius delinquitur. Saltim, si quis aliquod commissurus est crimen, ex quo magnam metuit poenam, personam suam vt occultet, studiose curat. Poterit vero, etiamsi de delinquentis nomine nondum constet, is tamen cognosci ab his, qui, illicitum fieri, viderant. Et id quidem ex certis quibusdam signis, quae in persona reperiuntur, et quibus ea ab aliis hominibus discernitur. Ita cum nuper falsum commissum esset hoc, vt in ratione mercium a mercatore datarum, cui eius nomen, vt fieri solet, subscriptum erat, confessio solutionis solenni illorum *Dank bezahlt*, ab aliena manu additum fuerit, non a debitore ipso quidem, sed imprudenter ab alio alias honesto viro, nec fraudis conscio, nec unquam a debitore viso, quem de ea scriptura rogauerat debitor; hic tamen hoc fecisse negaret, culpamque transferret in alium, quem in itinere, nam in via, cum in pago quodam deuertissent, factum erat, habuerat comitem, quemque dicebat, quamuis se sciente et permittente, solum tamen illum virum bonum nimisque facilem, vt verba ista adscriberet, permouisse: cum is, qui ista verba scripserat, vna cum debitore eoque, qui comes fuerat in itinere, in iudicio sisteretur, statim recognouit ipsum debitorem, ex vestitu pariter ac corporis habitu pro eo, qui se ad scribendum, falsa quadam narrata historia, multis induxerat precibus. Pertinet ea recognitio personae ad illum actum iudicalem, quem in foro appellare confrontationem solemus. Cum igitur in confrontatione et reus cum testibus componi possit, et socius criminis cum socio, facile patet, recognitionem rei, qui deliquisse dicitur, etiam non solum a teste, sed a correo quoque, fieri posse, quamuis haec quidem illa multo sit magis dubia, minoremque prae illa, quae a teste fit, fidem mereatur, quippe delinquentes aliquando, solamen, secundum illud notum poetae, in eo quaerunt, socios habuisse malorum. Aliquatenus

hoc veritatem eruendi medium, personae scilicet recognitio, approbatur in *Const. Crim. Car. Art. XXV.* vbi inter indicia communia refertur contra eum, qui criminis inculatur, his verbis: *im Fall, so er (der Thäter) nicht erkannt wäre, (intelligitur scilicet ignotus nomine vel domicilio suo) soll man Anmerkung haben, ob die verdachte Person eine solche Gestalt, Kleider etc. oder anders habe, als der Thäter abbemeldetermaassen gesehen worden.* Quemadmodum autem in eiusmodi causis recognitio utilis est et quodammodo necessaria, ita quoque, quandoquidem omne mandatum recognoscendi tacitam in se habet conditionem hanc, nisi diffiteri possis, diffessio personae locum sibi in iisdem vindicare debet. Iam cum diffessio sit, si negetur, scripturam, et eodem modo rem aut personam, eam esse, quae esse ab alio, aduersario inprimis, dicitur vel creditur: necessarium est, vt is, qui diffitetur, signa illa non reperiat in eo, quicquid sit illud, quod in medio positum est, quibus id ab aliis eius generis distinguere poterat. Homo autem cognoscitur ex variis, ex quibus quidem vestitus admodum incertum signum praebet, siquidem is non mutari solum, sed etiam in alium transferri quoquo modo potuit, quamobrem bene monet Kressius *ad art. laud. Ord. Crim. Carol.* id indicium exigui esse momenti, audiendumque esse accusatum, si dicat, habitum se recenter ab alio comparasse. Meliora sunt signa in ipso corpore reperienda. Nam cognoscitur homo ex facie, crinibus eorumque inprimis colore, oculis eorumque itidem colore, aliisque capitis partibus, nonnunquam ex quibusdam naevis maternis, quos habet singulares, aut cicatricibus a vulneribus relictis, aut alio corporis vitio, veluti si claudus sit, vel limus, lex totius etiam corporis altitudine et forma, item ex sermone, incessu aliaue

confue-

consuetudine, veluti, si quis, dum loquitur, palpebras comprimat, aut reclinato capite oculos in coelum, cubiculi tementum, terram, uel angulum defigere solitus sit, digitis ludat, et quae sunt sexcenta alia. Quae signa si quis probe memoria teneat, nec tamen in ea persona inueniat, quae ipsi fistitur, diffitetur eam, vt Pythias apud Terent. in *Eun. Act. IV. sc. IV.* cum pro personato eunucho, quem solum viderat, adduceretur verus: *hunc, ait, oculis suis nostrarum nunquam quisquam vidit Phaedria. Ne comparandus hic quidem ad illum est. Ille erat honesta facie et liberali; et paucis interiectis: ad nos, pergit, deductus hodie est adolescentulus, quem tu vero videre velles Phaedria. Hic est vetus, vietus, veterinosus, senex, colore mustellino.* Inter reliqua autem, in quibus recognitio et diffessio personae criminis insinulatae vtilitatem praestare potest, sunt enim admodum multa, de eo tantum agamus, si quis credatur res vendidisse furtiuas. Magna scilicet est suspicio, eiusmodi venditorem ipsum esse furem, si alia concurrant, praesertim, si vel nominare, a quo eas res acceperit, possit neminem, aut eum nominet, de quo, an existat, dubitatur. Id vel ipse Carolus in Nemesi sua *art. XXXVIII.* comprobat. Itaque, si res furto ablata apud emitorem inueniatur, is autem venditoris nomen quidem domiciliumue scire neget, affirmet tamen, personae formam sibi adhuc cognitam esse, dummodo adsint quaedam contra certum hominem indicia, quae, eum has res vendidisse, praesumere sinant, vtile, quin necessarium est, vt ex personae recognitione ad rei conuictionem accedat iudex propius. Paucos abhinc menses causa talis Ordini nostro fuit ad decidendam eam proposita. Lintea nonnulla furto ablata vendita in foro pluribus fuerant. Reperiebantur apud duos editores, vel emitrices potius, negotium enim id ple-
 rumque

rumque est matrum familias, quaedam ex his furtiuis linteis, quae iusto tamen pretio sibi comparasse aiebant. Illae excusare se, quod saepissime linrea emant, cum in foro mereatus causa federent, a quouis offerente, ignoto etiam, neque semper nomen aut domicilium venditoris sciscitantes. In quo, si nulla suspicio in re ad emendum oblata sit, omnino non erant magna reprehensione dignae, siquidem fur, si emtori ignotus sit, ne, quis sit et vnde veniat, apertius dicat, sedulo cauebit. Attamen illae, figuram hominis, qui vendiderat, memoria retinuisse ita contendebant, vt sibi eum, si ipsum viderint iterum, statim crederent iri cognitum. Verum, cum coram iudice componerentur cum illo, in quem furti magna cadebat suspicio, euentus promissis non respondebat, et cum Terentii Pythia, hunc, aiebant, oculis suis nostrarum nunquam quicumquam vidit. Quae diffessio, cum multum absque dubio nunquam facere possit ad demonstrandam eius innocentiam, qui delicti insimulatur, ad eam vt accuratius aduertamus animum, ipsa exigit necessitas. Et in ea quidem re duo praecipuis erunt obseruanda, quorum primum ad formam, alterum ad effectum spectat. Ac primo quidem de forma non erunt dicenda multa. Nolo enim enarrare, quae huius negotii tractatio cum aliis habet in rebus criminalibus communia, vt sunt, vt probe in scripturam eamque perspicuam redigatur, quicquid in iudicio gestum est, registraturam dicimus, vt obseruentur solennia, qualia, ex Saxonice in primis legibus, praesentia quatuor personarum iudicialium, praelectio, subscriptio praesentium, et Actuarii quidem, tanquam Notarii, aliaque sunt. Neque repetam, cum siue recognitio siue diffessio personae species sit, vt supra exposui, confrontationis, ea obseruanda esse in illa, quae in hac leges moresue, iudicis item aequanimi, cum nihil certi de confrontatione in iure

CONFESSIO

confli-

constitutum, Leyser in *med. ad Pand. Spec. DLX. med. 33.* postulant virtutes, quae solide, vt alios taceam, exposuit Illustriß Püttmann in *elem. iur. crim. Lib. II. cap. XIII.* Vnum est, quod reticere non debet. Qui admittuntur ad hoc, vt criminis suspectum recognoscant, hanc enim proprie ob causam, advocantur, vix, ut eum diffiteantur, nisi ipse defendendi sui causa ad id probandae innocentiae medium provocet, hi pro testibus sunt. Iam testi, vt dicitur, iniurato nihil creditur. Quamobrem non immerito id quaeras, vtrum, quemadmodum documentorum, ita etiam personarum diffessio iureiurando esse debeat confirmata. Saepius occurrit in actis publicis, testes vocatos omnia negantes, quae ad inquirendum in delictum perpetratum faciunt, cuius generis etiam diffessio inculati est, sine iureiurando fuisse dimissos. Quod, quamquam in causis quidem leuioribus, cum laesus magnum non passus sit damnum, vel ipsa Nominis Diuini postulet sanctitas, tamen, si res agatur grauior, cum multum nocitum sit, quin, minus recte fieri, existimem, a me impetrare non possum. Retractemus rem superius propositam. Emtor rei furto ablatae probe forte suum cognoscit venditorem, scit forsitan, hunc ipsum eam rem abstulisse, vel suspicatur saltem. Quid impedit, quo minus, vel amicitia, vel timore, vel misericordia etiam adductus, se personam ignorare productam, dissimulet, eamque proinde diffiteatur. Quodsi, quod maximum est, lucrum alicuius momenti praeterea ex emtione habeat, ecquis putabit, eum sponte venditorem esse indicaturum. At in hoc postremo, quod socius in facinore perpetrato habebitur, rei nempe furtivae receptor, *Parthierer*, de quo vid. Excell. Erhard *Handb. des Churf. Peinl. Rechts, 1. Th. §. 358.* qui propterea testis amplius sustinere non possit personam, ad diffessionem iureiurando corroborandam, quo se absoluat ipsum,

non erit admittendus. Imo erit omnino, qui, si ipsi obiiceretur furtum rerum ablatarum, quas emisse ait, cum is aliquid earum rerum abstulisse neget, contra quem suspicio orta est, iurans crimen poterat purgare, quandoquidem praeter hoc spes sit, fore, ut nolit iurare diffitens, adeoque venditorem recognoscat, quo aut hic ad confitendum moveatur delictum, vel, quis eius auctor sit, dicendum, aut indicia, quibus ipse premitur, saltem augeantur. Accedit, ut, cum recognoscentis personam, quae deliquisse dicitur, fides sit nulla, nisi iurauerit, idem merito statuamus, si diffessio facta sit. Transio ad alterum, quod in hac re dignum videtur consideratione, ad effectum scilicet diffessionis rei furtivae venditoris. Duo sunt, quae, si de hoc effectu quaeratur, perpendamus, nimirum absolutio a poena, et quae fieri potest ab expensarum solutione. Quod igitur ad poenam attinet, videbitur quidem is, quem diffessus est emtor, prorsus esse liberandus. Sed non omnino verum hoc est. Quamquam, iure suo adnotante Celeberr. Püttmanno, loco laud. §. 830. non satis probatum sit, famam fugillare confrontationem, neque semiplena tantum probatio, exclusa leviori, iudicem ad eam suscipiendam debeat commovere, tamen hoc certissimum est, sine iudiciis, quae certam aliquam onerant personam, etsi constet de delicto, confrontationi neminem, tanquam reum, esse subiiciendam, ut potius, monente eodem eximiae eruditionis Viro, illis, quos iudex absque iudiciis inuicem vult componere, defensio merito sit concedenda. Atqui personae cognitio, ut memoravi supra, inter confrontationis genera ponenda est. Quamobrem, iudex ne ad recognoscendum eum tradi iubeat, qui nullis premitur iudiciis, necesse est. Ex quo manifestum fit, quem is, cum quo componebatur, diffessus est, contra eum adfuisse indicia, neque ea tamen leuissima aut remotissima. Verum, qui

qui ex indiciis suspectus factus est, non potest, nisi ea sint
 nimis remota, vt vix ac ne vix quidem coniecturis sint annu-
 meranda, plene absolui: sed vel, si maiores iam sint praesum-
 ptiones, quae eum grauant, vt iureiurando suspicionem tollat,
 condemnatur, vel, si grauissima existant indicia, arbitraria
 multatur poena. Quae, si perpendimus, sequitur, rarius
 eum, qui recognitionem personae suae pati debebat, propter
 diffeffionem plane iri absolutum. Inprimis in hac causa,
 quam tractamus, apprime hoc elucescit, solam diffeffionem
 id non posse efficere, vt omnino putetur innocens. Scilicet
 non solum potuit is homo, quem vidit diffitens, nulla ha-
 buisse in corpore suo signa, ea scilicet, quae facile in oculos
 incurrunt, quibus ab aliis distinctus sit, vel, si habuerit, diffi-
 tens postea ea tunc non obseruasse accuratius, vel idem fuisse
 in intuendo homine negligentior, vel nunc etiam, quia multo
 ante res ea gesta est, potest memoriae fides labefactari, vt du-
 bius fiat, vtrum ista signa, quae nunc in recognitionis die in-
 uenit, ea ipsa fuerint, quae tempore venditionis viderat, in
 quibus omnibus non licet ita ratiocinari, quia recognituro ho-
 mo productus ignotus est, sequitur, vt non sit is, qui vendi-
 dit: sed etiam potuit venditor eo tempore, quo vendidit res
 ex delicto possessas, dissimulare vocem, vultum, gestusque,
 ficto etiam nomine, incessu, alienis indutus vestibus venire,
 vt se ad agnoscendum ab his, cum quibus esset negotium, red-
 dat difficilem. Multum autem omnino interesse videtur,
 vtrum is, a quo recognoscendus erat homo, eum se nunquam
 vidisse, plane affirmet, an dubius tantum de persona haereat.
 Facilius enim accusatum absolui posse, si illud ponamus, quam
 tunc, si dubitatio diffitentis rem tantum faciat incertam, non
 obscurem est. Etenim, posterius si sit, quin exigi ab incusato
 iusiurandum possit, quo crimen obiectum purget, nullus
 dubito.

dubito. Praeterea, etiam si diffessio plena sit venditoris, tamen ipse fur esse potest, qui venditor non est. Nihil enim obstat, quo minus fur res ablatas alii ad vendendum tradere potuisset. Quamobrem in hac causa, si de absolute a poena quaeratur, differentiam intercedere etiam magnam reor inter indicia venditionis rerum furtivarum et ipsius furti. Quamuis enim magna sit praesumptio, venditorem rei furtivae ipsum eam abstulisse, patet tamen, non omnem venditorem eius rei furem esse. Quid? quod eam iusto titulo sine ulla fraude aut flagitii conscientia potuit venditor possidere. Quae cum ita sint, si indicia prodant furem, etiamsi eum hominem emptores rerum ablatarum diffiteantur, nihil prorsus hoc efficiet ad eum, qui ipsius furti insimulatur, absoluendum. Contra si sola venditionis, quam negat, proferantur indicia, facilius post diffessionem secundum eum sententia poterit dici. Restat, ut videamus de expensis iudici inquirenti in delictum vel ipsis diffitentibus soluendis. Separemus vero eos, necesse est, quae diffessionis causa facti sunt, sumtus a reliquis furti causa in rationes relatis expensis. Deinde attendamus, ipse accusatus se sibi emtoribus postulaverit, nec ne. Et si ipse quidem voluerit committi cum his, innocentiae forte demonstrandae causa, quin ipse quoque expensas in eam rem factas ferre debeat, nemo dubitabit, etiamsi et criminis absolvaatur, et forte a reliquis liberetur sumtibus. Etenim, quamuis eum emptores diffiteantur, tamen non solum iudex honorarium pro praesentia et scriptura in actu diffessionis iure suo postulabit, sed opus erit etiam, quando alibi habitant emptores, ut eorum iudex, qui sistat ipsos, rogetur, missis litteris, quas appellamus, requisitorialibus, et partim huius rei causa expensae solui, partim ipsis emtoribus impensae iter factae restitui, detrimentumque, quod, quia ordinarius cessat

cessat interea labor, passi sunt, sarciri debet. Et hos quidem sumtus omnes intelligamus, si de his, qui diffeſſionis causa erogandi sunt, agitur. Si vero iudex officio suo motus decreverit personae recognitionem, cum sine iudiciis, quae sufficiant, nisi praepropere, quo facto iudex culpam sua luct pecunia, ad eam procedi non debeat, facile est ad perspicendum, in hac quoque specie reum ad recognoscendum productum condemnationem in solutionem expensarum, vt reliquarum, ita harum quoque, quae per diffeſſionem factae sunt, effugere non posse. Et si nonnunquam, quia vel causa leuior est, vel iudicia non adeo magna, eamque ob rationem suspicio ad puniendum non sufficiens, *Mangel hintänglichen Verdachts* dicimus, quod ad poenam attinet, absoluitur accusatus, tamen, qui iudiciis premitur, ideoque non est sine culpa, ferendarum expensarum onus subire tenetur. Ill. Püttmann: *l. l. §. 1070.* Itaque iudiciis grauatum, cui ne praescriptionis quidem exceptionem, dum iudex imprudenter non egerit, opitulari posse contra sententiam ad expensarum solutionem condemnantem, solide, vt solet, demonstrauit Ill. Wiesand, *Antecessorum in hac Academia suo merito Princeps, in programmate anni 1790. edito, observationem iuris crim. III. proponente*, illa suae personae diffeſſio ad liberandum se ab expensis nullum praebet auxilium. Attamen is videbitur veniam mereri, qui de venditione rerum furtiuarum sola suspectus est. Sed ne hic quidem excipi debet, cum ea ipsa venditio furti commissi praesumptionibus sit annumeranda: nisi aliis gaudeat sui defendendi mediis, quibus omnem culpam a se alienam probet, suspicionemque venditarum rerum alienarum vel bona fide non possessorum remoueat. Relinquitur vltima species, si laesus ipse, furtum scilicet passus, vel accusator, recognitionem eius, quem venditorem indicat re-

rum subreptarum, ab emtoribus, quos nominat, fieri desideret, frustraneum igitur negotium, si illum hi diffiteantur. Si de eo quidem causarum genere loquamur, quod processum appellamus accusatorium, nullum dubium est, quin, expensis inter actorem et reum diuisis vel, vt dicitur, compensatis, accusator eas, de quibus agimus, suscipere in se debeat, vt omnes, quarum fuit causa. Ill. Püttmann *l. l. §. 1069.* Sed si processus fuerit, quem dicimus, inquisitorius, non absisse affirmandum est, laesum, vel alium quenquam, qui iudici emtorum nomina desert, eorumque interrogandorum auctor est, obligari ad sumtus eius rei gratia factos pendendos, si per diffessionem expectatio conuincendi accusati frustrata sit. Prudens enim iudex in tali quaestione non tam ad rogationes hominum, quam potius, perpensio, quid, omnibus, quae circumstant, perspectis, rei sit accommodatum, suum administrabit munus. Quam ob rem in hac etiam specie reiicienda erit expensarum illarum solutio in eum, qui fuit suspicione oneratus. Si tamen nulla alia, quam venditionis, non igitur furti ipsius, in eum cadat, furtumque passus vel, quod rarissime accidet, alius quispiam perseueret in ea sententia, sistendum esse, quem venditionis et ob eam ipsam furti expressis verbis aut tacite saltim insimulat, emtoribus ad recognoscendam personam, nec tamen euentus ob diffessionem respondeat spei, ipse, qui hoc voluit fieri negotium, subministraturus est expensas, non has solum, quas is labor fecit necessarias, sed omnes etiam in quaestione perditas. Vix enim, si omnia illa concurrant, vlla erit causa, quae accusatum plene absolueret. Sed de hac re iam satis. Nunc enim, cuius causa haec scripta est prolusio, publice honoris gratia nominandus est, nimirum

VIR

VIR

NOBILISSIMVS ET DOCTISSIMVS
GOTTHOLD LEBERECHE SACHSE

DOEBELA MISNICVS

IVRIS VTRIVSQUE CAND. ET NOTAR. PVBL. CAESAR.

qui de vita studiisque suis, more consueto, haec exposuit:

In filiis BENIAMIN SACHSI, possessoris praedioli equestris, in montibus patriae, quod vocant Schloessel Borschendorf, fuit pater GOTTHOLD LEBERECHE, qui studio Medicinae operam dedit, et auctoritate Ordinis Medicorum Vitebergensium ad Praxin admissus, Doebelae sedem sibi constituit ibique connubii foedere vitae sibi sociam iunxit IOANNAM SOPHIAM, GOTHOPREDI SCHVLZII filiam. Ex hoc matrimonio ego Doebelae a. d. VI. Calendarum Nouembris A. C. MDCCLXV. prognatus sum, idemque, quod patris est, nomen mihi est datum. Puerum beata mater, literarum pietatisque et ipsa amantissima, adsuefecit iisdem studiis, ut mature disciplina WITTICHI et IVNCKII, Rectorum defunctorum, quos etiam gratissimus veneror, vii possem.

Tum Chemnitii fere per triennium ROTHII et LESSINGII lectionibus interfui, quorum meritis laudes, modestia admonitus, praetereo.

Inde Doebelam reuersus, fidei LEHMANNI, amici cuiusdam summa veneratione dignissimi, commissus sum, cuius humanissimis institutionibus accuratorem linguarum hebraicas, graecae, et latinae notitiam debeo. — Postea Lipsiae civibus academicis, Rectore Magnifico BURSCHERO, A. C. MDCCLXXXII. adscriptus, SEYDLIZIO, de rebus ad philosophiam pertinentibus differenti, GEHLERO, mathefin tradenti, et REIZIO, veteres accurate et eleganter explicanti, ad sedi Theologiae vacaturus, DATHII, MORF, et SCHLEVSNERI scholas frequentavi. Sed quum, orationibus aliquoties ad populum habitis, paulatim didicissem, Theologiae studium non conuenire rebus meis, consilio mutato, ad castra Iureconsultorum transii, in quibus, SAMMETVM, in

surs

iure naturae et gentium, in iure publico vniuersali, et hermenevtica iuris ciuili, SCHOTTVM in iure germanico, criminali et canonico, nec non processu, BIENERVM in iure ciuili Romano, et iure feudorum, HAVBOLDVM in institutionibus et historia iuris, WIELANDVM in iure naturae, et HILSCHERVM in omnibus fere historiarum partibus, duces mihi obtigisse, ex animo laetor. Denique disputatione publica sub auspicijs Ill. SCHOTII habita, et, consilio capto, in celeberrima musarum sede Vitebergensi ad Doctoris dignitatem aspirandi, Vitebergam discessi, vbi Illustris Iureconsultorum Ordo, examinibus mecum beneuole institutis, Notarium me creauit et ad consequendos summos in vtroque iure honores licentiam mihi concessit.

Huic igitur nostro Candidato, superato vtroque examine cum laude, honores in iurisscientia summi merito decreti sunt. Eius rei causa, vt postulant instituta maiorum, Praefide VIRO ILLUSTRI ATQVE IVRIS CONSULTISSIMO D. CHRISTIANO GOTTLIEB HOMMELIO, Dig. Inf. et Noui Prof. Publ. Ord. Cur. Prov. Elect. Scabin. et Ordin. Iurid. Wittenb. Affectore, Fautore honoratissimo et Collega coniunctissimo, dissertationem inauguralem: *de furtis agrarijs eorumque poenis*, proximo die XIX. Ianuarii publice defensurus est. Hoc vt peragatur eo solennius atque ornatius, PRO-RECTOREM ACADEMIAE MAGNIFICVM, ILLVSTRISSIMOS COMITES, PERILLVSTRES LIBEROS BARONES, PATRES ACADEMIAE CONSCRIPTOS, OMNES CVMSCVNQVE SCIENTIAE DOCTORES, GENEROSISSIMOS atque NOBILISSIMOS COMMILITONES, et QVICVNQVE MVSAE AMANT NOSTRAS, vt velint differentibus audientiae praestare fauorem, Ordinis mei nomine, omni, qua par est, obseruantia rogo. P. P. Domin. II. post fest. Epiphan. A. O. R. MDCCLXXXII.

ULB Halle

004 334 728

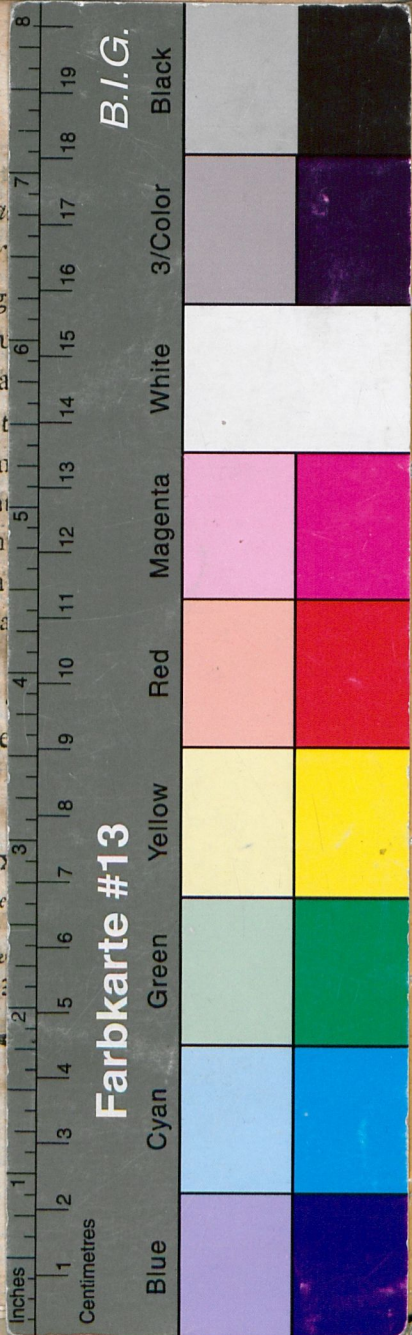
3

A
86

Farbkarte #13

B.I.G.

4
1792
3

COLLEGII IVRIDICI

IN

ACADEMIA WITTENBERGENSI

H. T.

DECANVS

D. ERNESTVS GOTTFR. CHRISTIANVS
K L V G E L

DIG. VET. P. P. O. CVR. PROV. ELECT. CONSIST. ECCLES.
SCABIN. ET FACVLT. IVRID. WITTENB. IVDICII ITEM
PROVINC. IN LVS. INF. MARCH. ASSESSOR

L. B. S.

inest

de diffeffione venditoris in furti quaestione.

